

College voor geschillen medezeggenschap defensie

ADVIES

Dossiernr: ABB/2004/1744

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Bevelhebber der Landstrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Commandant van het Regionaal Commando Noord (RMC-N)

en

de Medezeggenschapscommissie Regionaal Commando Noord (MC)

gerezen geschil over een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, lid 1, sub a van het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD) en als bedoeld in artikel 27, lid 1, sub e van het BMD met betrekking tot een wijziging van de werk- en rusttijdenregeling.

Verloop van de procedure

Bij brief d.d. 3 december 2002 heeft de plv. Commandant RMC-N aan het Personeel IBB bericht dat de Commandant NATCO voornemens is om landelijk op een uniforme wijze om te gaan met:

- het al dan niet toepassen van pauzes en/of consignaties in de roosters;
- het al dan niet toepassen van een overlap "overgave/overname dienstploegen";
- het al dan niet toepassen van de 12-uurs diensten in het weekend.

In een nota van 10 maart 2003 van de wnd. Commandant NATCO, Kolonel H.J.M. Schouenberg RA, zijn de NATCO brede richtlijnen met betrekking tot de pauzeproblematiek neergelegd. In deze nota wordt vermeld dat elke werkgever, conform de werk- en rusttijdenregeling Defensie (WRD), de werkzaamheden zo dient te organiseren dat elke medewerker een 'reguliere' pauze kan genieten. Indien blijkt dat dit absoluut niet mogelijk is, kan (in overleg met de MC) gebruik worden gemaakt van de zgn. geconsigneerde pauze. Als de zgn. geconsigneerde pauze geen soelaas biedt, kan in het uiterste geval (in overleg met de MC) gebruik worden gemaakt van BARD 31f (werktijd = arbeidsduur), aldus voornoemde nota. Het onderwerp van de werkroosters wordt in het MC-overleg d.d. 14 mei 2003 besproken. Bij brief d.d. 23 mei 2003 van de voorzitter van de MC, Sergeant-majoor C.L. Vermeer, wordt aan de Commandant RMC-N een reactie op de gepresenteerde roostermogelijkheden (een advies) gegeven. Op 17 juli 2003 is het onderwerp met betrekking tot de roosterproblematiek in het RMC-beraad besproken. Voorts is dit onderwerp op 9 september 2003 in het MC-overleg besproken. In zijn brief d.d. 28 oktober 2003 heeft de Commandant RMC-N, Kolonel J. Langhenkel, bericht dat hij zich niet kan vinden in het advies van de MC, zoals neergelegd in hun brief van 23 mei 2003. De Commandant RMC-N geeft aan dat hij voornemens is:

- het basisrooster zodanig aan te passen dat, conform artikel 31b, lid 2 van het BARD, de arbeidsduur per dienst of per nachtdienst met 15 minuten wordt verlengd teneinde een goede voortgang van de dienst mogelijk te maken door een adequate overdracht;
- om contrair het advies van de MC, maar conform de richtlijnen van Commandant NATCO, met ingang van 1 januari 2004 een basisrooster in te voeren waarbij de zgn. geconsigneerde pauzeregeling van kracht wordt.

Voorts wordt voorgesteld om hierover ter vergadering van 4 november 2003 hernieuwd overleg met de MC te voeren. In dit MC-overleg heeft de MC aangegeven dat zij zich niet kan verenigen met het voorstel van de Commandant RMC-N en dat zij dan ook een negatief advies geeft. Bij brief d.d. 10 november 2003 heeft de Commandant RMC-N de behandeling van het ontstane geschil met de MC, door tussenkomst van de Commandant NATCO, voorgelegd aan de Bevelhebber der Landstrijdkrachten. Voorts wordt vermeld dat hangende die procedure het momenteel gehanteerde rooster van kracht blijft. Bij brief d.d. 15 december 2003 heeft de Commandant NATCO de Bevelhebber der Landstrijdkrachten verzocht, conform het BMD, een beslissing te nemen. De Bevelhebber der Landstrijdkrachten, Luitenant-generaal M.L.M. Urlings, heeft het College voor geschillen medezeggenschap defensie bij brief d.d. 18 februari 2004 verzocht het geschil in behandeling te nemen en hem van advies te dienen.

Standpunten van partijen

Standpunt van de MC

De MC bevestigt dat is voldaan aan de voorwaarde dat de roosterwijziging op RVE-niveau wordt besproken. Voorts sluit de MC zich aan bij het oordeel dat de aangegeven stappen 1 en 2, te weten (1) het genieten van een reguliere pauze en (2) een alternatieve pauze niet uitvoerbaar zijn. De MC kan zich echter niet vinden in optie 3, te weten een geconsigneerde pauze. Dit betekent namelijk concreet dat het beveiligingspersoneel hierbij vaker dienst dient te verrichten en dat deze optie verschillende nadelen heeft, zoals meer vergoedingen, veel administratie, weerstand van het betrokken personeel, meer diensten voor minder geld, consignatievergoeding (5% en 10%) weegt niet op tegen uurloon. De consignatiepauze zal er volgens de MC in de praktijk op neerkomen dat deze arbeidstijd en dus overwerk is. Voorts is de MC van mening dat er bij het invoeren van een geconsigneerde pauze geen sprake is van echte rusttijden en wijst zij tevens op het aspect van de veiligheid. Tijdens de pauze is namelijk de kans groot dat situaties ontstaan waardoor de alertheid verslapt. De vierde stap/optie (geen zichtbare pauze) verdient volgens de MC navolging. Dit vanwege het gegeven dat de intensiteit van de werkzaamheden of diensten zodanig is, gelet op de aard en karakter van de werkzaamheden of diensten, dat er sprake is van voldoende rustmomenten. Het grote voordeel van deze optie is dat deze momenteel wordt toegepast en wordt gedragen door het personeel. Voorts is er geen administratieve rompslomp en heeft dit geen extra vergoedingen ten gevolge. Ook heeft deze optie voordelen voor de Commandant. Hierbij wordt opgemerkt dat de veiligheid niet in gevaar komt en het daadwerkelijk uren oplevert. Daarnaast wordt erop gewezen dat de 30 minuten voor overgave/overname wordt teruggebracht naar 15 minuten. De MC acht het waarschijnlijk dat de keuze van de Commandant RMC-N voor optie 3 is ingegeven door overwegingen van financiële, normatieve en operationele aard. Als dit zo is, wordt voorbij gegaan aan het gegeven dat ook de overwegingen vanuit de kant van het personeel beschouwd dienen te worden.

Standpunt van Commandant RMC-N (HDE)

De Commandant NATCO heeft in 2002 het voornemen geuit om landelijk te komen tot basisroosters t.b.v. het beveiligingspersoneel. Hiertoe zijn richtlijnen verstrekt. Conform deze richtlijnen heeft het HDE optie 3, geconsigneerde pauzes, ter goedkeuring aan de MC voorgelegd. Conform de richtlijnen van de Commandant NATCO kan, indien de zgn. geconsigneerde pauze geen soelaas biedt, in het uiterste geval (in overleg met de MC) gebruik worden gemaakt van BARD 31f (werktijd = arbeidsduur), optie 4. Naar het oordeel van het HDE is er geen reden aan te wijzen om in casu voor optie 4 te kiezen. Naar het oordeel van de Commandant komt bij de invoering van een geconsigneerde pauze de veiligheid niet in gevaar. Voor de bewaking van een object is een X-aantal mensen nodig. Ten einde het beveiligingsniveau continue te handhaven zullen boven dat aantal één of twee bewakers ter plaatse zijn.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 20 april 2004. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College.

Het College stelt allereerst vast dat tussen partijen overeenstemming bestaat dat de maatregel met betrekking tot een wijziging van de werk- en rusttijdenregeling moet worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, lid 1, sub a, en sub e van het BMD.

Voorts is gebleken dat partijen erin overeenstemmen dat de opties reguliere pauze (optie 1) en alternatieve pauze (optie 2), als aangegeven in de door de Commandant-NATCO opgestelde richtlijnen, in casu niet tot de mogelijkheden behoort. Evenwel verschillen partijen van mening over de vraag of thans gebruik moet worden gemaakt van een geconsigneerde pauze (optie 3) danwel dat artikel 31f van het BARD dient te worden toegepast (optie 4). De MC kiest voor optie 4 en heeft hiervoor verschillende argumenten aangevoerd, alsmede heeft zij verschillende argumenten tegen de keuze voor optie 3 naar voren gebracht. De voorkeur van het bevoegd gezag gaat uit naar optie 3.

Het College overweegt dienaangaande het volgende.

Weliswaar is de in het BMD neergelegde procedure inzake een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, lid 1 van het BMD gevolgd, maar uit de stukken en het verhandelde ter zitting kan worden opgemaakt dat van een open en reëel overleg ter zake geen sprake is geweest. Zo'n overleg dient immers niet slechts ruimte te bieden voor het (gemotiveerd) mededelen van de standpunten, maar partijen dienen tevens open te staan voor het reageren op de standpunten, het afwegen van en het zonnodig erkennen van de juistheid van argumenten van de ander. In dit overleg kan het HDE niet volstaan met een enkele verwijzing naar de in de richtlijnen van de Commandant-NATCO opgenomen volgorde, waarin de voorkeur wordt gegeven aan optie 3 boven optie 4. Het HDE zal in het overleg met de MC argumenten dienen te geven waarom hij van mening is dat optie 3 kan worden toegepast. Daarnaast merkt het College op dat de enkele omstandigheid dat de MC optie 3 niet of minder wenselijk acht en de voorkeur geeft aan optie 4 overigens onvoldoende is om tot het oordeel te komen dat om die reden optie 4 moet worden toegepast. Immers, de door de Commandant-NATCO opgestelde richtlijnen, waarin is opgenomen dat in het uiterste geval van optie 4 gebruik kan worden gemaakt in het geval dat optie 3 geen soelaas biedt, dienen als uitgangspunt te gelden. Daarbij wijst het College erop dat deze richtlijnen in de gemeenschappelijke medezeggenschapscommissie zijn besproken en hiermee inhoudelijk is ingestemd. Dit laat onverlet dat de uitwerking van de richtlijnen op het niveau van de MC ligt en dat op dit niveau hierover een reëel en open overleg behoort plaats te vinden op de wijze als hierboven is aangegeven.

Advies

Het College adviseert de Bevelhebber der Landstrijdkrachten te beslissen dat over de voorgenomen maatregel met betrekking tot een wijziging van de werk- en rusttijden opnieuw overleg wordt gevoerd, met in achtneming van hetgeen hiervoor door het College is opgemerkt.

17 mei 2004